

Лукиана

Лукиана

Лукиана

Десислава Каменова
къси разкази

Книгоиздателска къща „Труд“, 2018 г.

Редактор Надежда Делева
Фотограф и художник Виолета Апостолова-Лети
Технически редактор Стефка Иванова
Коректор Симона Христова

Формат 32/84x108. Печ. коли 8,75

КНИГОИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ТРУД“

София 1202, ул. „Св. св. Кирил и Методиѝ“ № 84;
тел.: 971 99 18, 942 23 75

Разпространение – тел.: 846 75 29

e-mail: office@trud.cc

www.trud.cc

www.znam.bg

Печат „МБМ“ ООД

© Десислава Каменова, автор, 2018 г.

© Виолета Апостолова-Лети, фотограф
и художник, 2018 г.

© Книгоиздателска къща „Труд“, 2018 г.

ISBN 978-954-398-587-6

МАЛКА КНИЖКА ЗА ДЪЛГО ЧЕТЕНЕ

Мирослав Мичев

Още помня въодушевляването си, когато разбрах, че Десислава Каменова подготвя първата си книга, и как се втурнах да я изчета. Изчистеният ѝ стил – лек, елегантен, без излишни украшения – ме подвеждаше, че ще профуча през тези къси разкази на един дъх...

Нищо подобно.

Десислава обича да пише с кратки безподложни изречения. Обикновено разказва за героя си в минало несвършено време. Оказа се, че с този простичък инструмент ме направи свой съучастник. Изваденият от изречението герой се настани в съзнанието ми. Присъединих се към сканиращото ѝ изследване на наглед тривиални и ежедневни постъпки и емоции. От тях обаче Десислава извлича изненадващи акценти – истински бисери или крайно неудобни препъникамъни. Четях бавно, на пресекулки, с многократни връщания и препрочитания. Сякаш пътувах по отдавна изоставен път, обрасъл и неравен. Спях се в изречения като:

Добрите понякога откачат.

(Знаци)

...

*Думите са сечиво, посредник, от който нямаме
нужда или поне не винаги.*

(Без думи)

...

*Когато някой е твое основание, няма защо дори
да бъде близо, защото е вътре в теб и дори ти
не можеш да му изхвърлиш багажа му от там.*

(Мирис на ванилия и канела)

...

*Огледайте се винаги когато имате нужда
от помощ. Има такава, тя е много близо, само
трябва да се открие. Не търсете далеч, тя е
твърде близо, може би затова не я виждате.*

(Случайното добро)

...

*Пътуването беше онази мечта, която е реал-
ност и баналност за тези с домовете. Бездом-
ните не пътуват. Няма къде да се връщат.*

(Прегърни ме)

...

*Можеш обаче да имаш всичко в един миг и на-
истина да бъдеш тъжен, когато по невнимание
и поради старост счупиш единственото, така
грижливо пазено глинено птиче. Винаги се пи-
тай дали това малко и ненужно нещо не е це-
лият свят за някого. Дали онзи миг не е целият
свят за някого?*

(Ден)

...

Така и нямаше да намери сили да застане очи в очи с тъгата си. Бягството я застигнаше на първата крачка и винаги имаше улица „Обичам те“. Ние сами строим някои улици и булеварди, а имената им се определят от една случайна среща.

(Улица „Обичам те“)

...

Любовта е способна да вижда в дълбочина, а ние твърде рядко ѝ се доверяваме.

(Тя и той)

...

Не си спомняше нито някого от опашката, нито нещо конкретно като случка, но си спомняше безпогрешно аромата на топъл хляб. Имаше усещането, че ароматите от детството му са безвъзвратно изчезнали.

(Тя)

...

Най-красива му се стори не когато я видя след раждането на първото им дете, а в момента, в който влезе в болничната стая преди няколко месеца.

(В неговите очи)

...

Най-трудното в живота се оказва понякога умението да бъдеш очакван. Той не го владееше добре.

(Лукиана)

...

Никой и не се надяваше, че нещо ще се промени, и то скоро. Корупцията беше дума, с която бяха свикнали, и това я беше изпразнило от съдържание. Повдигаха безучастно рамене и продължаваха напред.

(Рай)

...

Нищо не калява срещу болката. Онази болка, която пари като отворена рана, която носи тъгата по отминал момент и липсата на втори шанс.

(Зарове)

...

Никой обаче не предполагаше, че ще насочи всичките си сили и старание да дялка камъни, да строи стени и да твори фасади на сгради. Тогава в селото никой не тачеше фасадите, красотата беше изместена от имането, само от нямането и имането.

(Темплум)

...

Препрочитах, премислях. Оставях книгата на страни, гледах в една точка. Връщах се отново към началото на разказа, без да съм стигнал до края. И пак, и пак, все едно четях поезия. Десислава Каменова ме беше повела, неусетно и деликатно, към скритите болки, към непреживените емоции, към преживени страхове и изоставени мечти... Към всичко, което старателно съм искал или не съм искал да забравя. Тази малка книжка за дълго четене ми стана компас по разбития, постлан с огромни дупки и неравности път към мене си.

СЪДЪРЖАНИЕ

МАЛКА КНИЖКА ЗА ДЪЛГО ЧЕТЕНЕ/9

ГОРА/13

СРЕЩА/17

КОНДОР/20

СБОГУВАНЕ/25

ВЪЗВИШЕНО И ЗЕМНО/29

ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА/33

LES CHAMPS-ELYSEES/ 37

СТАЯ БЕЗ ВРАТИ И ПРОЗОРЦИ/42

ЗНАЦИ/46

НЕРОДЕНИТЕ/50

СЛУЧАЙНОТО ДОБРО/54

РУТИНА/57

ТЯ/61

В НЕГОВИТЕ ОЧИ/65

ДЕН/68

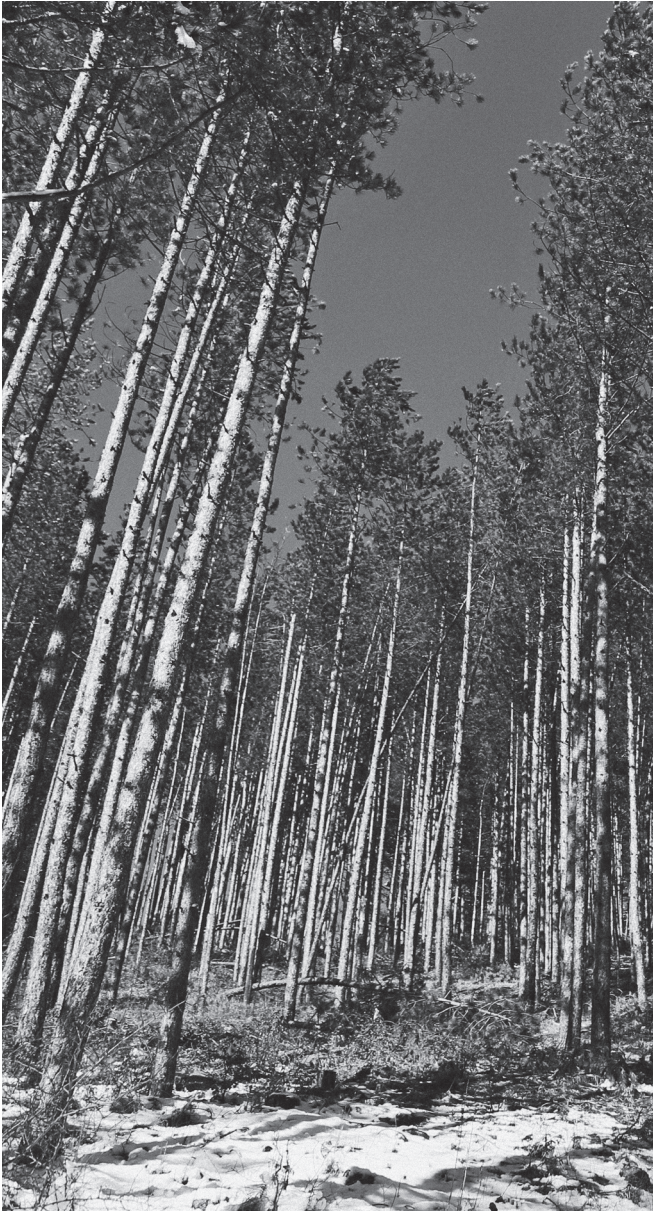
ПРОМЕНИ/71

ЩАСТИЕТО НЕ ТВОРИ!/74

БЕЗ ДУМИ/79

УЛИЦА „ОБИЧАМ ТЕ“/84
ПРЕГЪРНИ МЕ/86
ЛУКИАНА/89
РАЙ/94
ТЯ И ТОЙ/98
АРОМАТ НА ВАНИЛИЯ И КАНЕЛА/101
ВАЦКА И СТОЕНЧЕ/103
ЕЛЕНА/107
ЗАРОВЕ/110
ТЕМПЛУМ/114
ИСАК И ДОМЪТ/118
ГРАНИЦИ/121
ГОСПОЖИЦА СЛУЧАЙНОСТ/125
ОБИЧАМ/128
МАТИЛДЕ/130
РЕКА/133
17 ГРАМА/134
ПЕПЕРУДИ/137

ГОРА

*„Going to the woods is going home.“
John Muir*

Съгласи се да отиде. Залата беше лошо осветена, непроветрена и въпреки въпросите, които се обсъждаха по предварително обявената програма, ѝ се струваше, че нещо не е наред. Всичко започна добре, не се налагаше да говори. Трябваше да слуша и от нея не се искаше действие. Свикнала, благодарение на образователната система от ученическите ѝ години, да не се иска от нея много креативност, всичко беше измислено от системата. Беше усъвършенствала пасивното слушане. Слушаше, пишеше и след това, противно на същата тази система, седеше сама и си задаваше въпроси върху бял лист хартия. С други думи, обичаше да разговаря със себе си. Страхуваше се да не закърнее способността ѝ за критично мислене. Не искаше да възпита в себе си мнителност, но ѝ се искаше да постави бариера срещу конформизма, да има способността да мисли критично, самостоятелно и без да изпада в крайности. Някой започна да се представя без особени затруднения. Сякаш знаеше защо е там, кой е и какво ще прави в близките сто години. Обхвана я ужас! Бавно и безвъзвратно приближаваше моментът. Вместо да се фокусира върху простата ситуация, да каже едно изречение, как се казва и какво прави през делниците, започна да изпитва една обща непри-

язън към околните. Как е възможно всички тези хора, които не се познават или поне не всички, да са така уверени кои са, какво правят? Не стига че не можеше да преглътне чувството на страх, а отгоре на всичко и тези отвлечени въпроси в главата ѝ... Започна да се поти, да чувства как кръвта ѝ се надига като вълна и сякаш някой я буташе да отиде отпред.

В един момент, само и само да се успокои, се концентрира върху говорещата жена – ниска, пълна и самонадеяна. Реши, че това е спасението. Виж я само! За каква се мисли? Толкова уверена изглеждаше. Защо? Сепна се и си каза, че жената не е виновна. Въпреки това реши, че е много самонадеяна, и този гняв ѝ даде сили да извика гласа си. Съвсем скоро дойде времето и трябваше да говори. Написа на лист хартия името си. За първи път, откакто беше влязла в залата, недоброто осветление ѝ беше другар. Тъпата скромност, която седеше от едната ѝ страна, я гледеше доволно. Искаше ѝ се да извика – „Голяма радост, няма що! Не виждаш ли, че в тези времена не си модерна! Моля те, остави ме на мира!“ . Имаше чувството, че нарочно беше дошла, да тържествува в условията на пазарна икономика. И това премина.

За първи път залата чу и нейния глас. Вече беше излязла от пълната анонимност. Това, че носеше табелка с името си, написано от някого, не значеше нищо. Но да говори – това вече беше предателство срещу анонимността ѝ. След това дълго време не можеше да се отърси от усещането за всички тези фрагменти – жената, залата, лошият въздух, доброто лице на един човек и името ѝ. В следващите дни започна да се отделя и да наблюдава групата от някакво разстояние.

Откри своето място – да бъде отстранен, въпреки че беше усмихната, приказлива и наистина добронамерена.

На следващия ден един силен и внезапен вик я пренесе другаде и тя попадна в една гора. Вината, или заслугата, беше на една пчела. Малка, неизвестна, без име и род – пчела, която причини суматоха с появата си. Преди време беше чула от приятел, че без пчелите нямало да може да се поддържа равновесието в природата. Не се задълбочи тогава, но сега ѝ се стори, че това има съдбовно значение, но само ѝ се стори.

Случилото се с нея беше внезапно, бързо и безапелационно. Не че гората не ѝ хареса, напротив – беше голяма, зелена, наситена с кислород. На места беше проходима, но като че ли там, в далечината, в дълбокото, се криеше една непроходима и тъмна част. Именно за тази част от гората се замисли. Очите на гората бяха добри, но в същото време съдържаха един общ световен гняв. Този гняв беше бунтарски, съзидателен и всеобхватен. Тя стъпваше внимателно, въпреки че говореше много. С няколко думи, вдигаше безобиден шум и стъпваше тихо.

Изведнъж я обзе едно непонятно и безпричинно спокойствие. Това беше нейната гора. Онази, в която си пристигаш вкъщи, без да си пътувал. Онова място, което не се налага да опознаваш, да печелиш и от което да търсиш евентуално спасителен изход. Всичко сякаш винаги е било такова, каквото беше – ясно, точно, топло, дълбоко, съзерцателно, удивително, тихо, вдъхновяващо и безвременно. Беше забравила, че я чакат там, някъде далеч в залата. Беше се изгубила. Така става, когато попаднеш в такава гора.

Преди години се беше изгубила по подобен начин в друга гора. В началото тичаше, тичаше и когато свършиха физическите ѝ сили, на помощ ѝ се притече практическото мислене. Не е ясно къде сме. Не е ясно как стана. Нищо не е ясно. Остава да се доверим на инстинкта си за самосъхранение и да изберем посоката. Винаги трябва да направиш избор – дори и той да е лишен от основания, както в онзи случай със загубването. Все някъде ще свърши тази гора, си повтаряше тя. От друга страна, ако стане късно, падне мрак и не намери ръба на гората? Отчаянието не помага. Остава да се надяваш и най-вече да се движиш. В този момент разбра колко лишен от смисъл е всеки мускул, без да е съчетан с малко хормонална наситеност, която от своя страна идва от командния център – мозъка. Въпреки стреса в края на краищата намери края и на тази гората. От това с какво граничи въпросната гора много зависи дали ще се зарадва или не. Имаше и такъв случай, когато гората граничеше с пропаст. От другата страна се виждаше пак гориста местност.

Не стана ясно как отново беше в залата. Всички бяха заболи глави и мислеха върху нещо. Цареше пълна тишина. Тя също се беше навела, но сега се покланяше на гората – вътре в себе си, тихо и кротко. Тази гора, която я върна в залата, но вече друга, дишаща и пълноценна.